

SEATTLE'I EESTLASTE TEATED

No. 413

Märts-Aprill 2010

EV Suursaadik Washington DC-s, hr. Reinart külastas Seattle'it

Pille Mändla

Vahetult enne Vancouveri taliolümpiamängude algust viibis Seattle'is visiidil Eesti Vabariigi suursaadik USAs, Washington DC's resideeruv härra Väino Reinart.

Oma põgusa visiidi jooksul kohtus hr. Reinart ka kohalike eestlastega. EV aukonsuli P.Raidna kodus toimus 9.veebruari 2010 pidulik vastuvõtt. Osavõtjatel oli võimalus härra Suursaadiku käest uurida Eesti praeguse poliitika ja tulevikusuundade kohta.

Härra Reinart pidas kohtumisel SES liikmetega järgmise kõne:

„Minul on erakordselt hea meel täna siin olla. Oleksin tahtnud küll kauem olla, aga loodusjõud töötasid selle vastu, mistõttu seekordne siinolemine jääb väga põgusaks. Seda parem on just see tunne, kui olen siin teiega, ja näen, et eestluse elujõud kestab edasi erinevates Ameerika punktides, nii nagu see on kestnud läbi aastakümnete. Nii nagu aastaid tagasi paljud teist hoidsid elus mittetunnustamise poliitikat, on tänane noorem generatsioon hoidmas elus eestlust koostöös meie Läti ja Leedu sõpradega. Eriti siin Seattle'is koostöös suuresti Washintoni Ülikooli Balti Õppetooliga, mida meil oli täna hea meel külastada. Kindlasti kõik see, mida siinne kogukond on teinud, et Balti õppetool eksisteeriks, väärib suurt tunnustust. Meie omaltpoolt tahaksime seda, et ka Eesti riik, ning valitsus pööraks edaspidi Balti Õppetooli arendamisele väärikat tähelepanu. Mida WA Balti Õppetool on

Pildil: härra Väino Reinart ja härra Paul Raidna

teinud, on tõesti märkimisväärne. (Aplaus). Ma luban, et saatkond omaltpoolt teeb edaspidigi jõupingutusi selleks, et see õppetool areneks, et teadmised Eestist läbi selle õppetooli põhjalikumateks ja laialdasemateks muutuksid. Meie põgus külaskäik Seattle'isse on olnud hariv ja meeldiv. Väga meeldiv on Teie juures olla. Mul on väga kahju, et ma ei saanud siia täna tuua Teie lugupeetud president Ilvest, kes saabub visiidile Kanadasse. Aga kui ma temaga rääkisin sellest visiidist, siis ta kinnitas mulle, et ta on meiega ning elab kaasa sellele, mida me siin teeme ja ma loodan, et veel enne kui meie ametiaeg Washingtonis lõpeb, saame Teid veel külastada ja kaasa tuua mõned tähtsad külalised Eestist. Kindlasti on Seattle meie päevakavas.

Suur tänu, Paul, selle eest, mida Sina oled siin Eesti riigi nimel teinud ja siinses kogukonnas teinud. Me rääkisime täna ülikoolis väga palju raamatutest. Seda raamatut ära palun anna ülikooli, see on Sulle tänutaheks!”

EMADEPÄEVA PIDULIK TÄHISTAMINE

toimub 9. mail 2010 Läti majas - vt.lk.11

Projekt: Kaerajaan Euroopasse

Merit Oviir

Eestlased on teadagi arvult väike rahvas, kuid oma suurus vaimult on näidanud läbi ajaloo. Taaskord on tekkinud meie kaasmaalastel originaalne mõte: viime kaerajaan Euroopasse. Idee autor, 82-aastane kirjanik ja kirjastaja Hans Luik senior arvab, et kaerajaan võiks olla Eesti tunnusmärgiks Euroopas, mida igauks teab. Optimistlikult lisab Luik veel, et kui meie põhjanaabrid

soomlased said hakkama jenka maailma viimisega, siis ka eestlased kaerajaaniga hätta ei jää.

Tantsu viimine Euroopasse aastaks 2011, mil Tallinn Euroopa kultuuripealinna tiitlit kannab, on leidnud palju pooldajaid. Ka Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi (ERRS) direktor Erika Põlendik leiab, et idee haakub hästi kultuuripealinna aastapäevast, mil on plaanis Eestile rahvatantse tantsides ring peale teha ning ühtlasi toimub ka noorte tantsupidu.

Selle pöörase idee elluviimisele Eesti rahvatantsu ja rahvamuusika ajaloos saab kaasa aidata iga eestlane olenemata asukohast. Nimelt, järgides alltoodud viit punkti, saab igauks panustada sellesse rahvuslikku projekti:

- Õpi ise kaerajaan selgeks;
- Õpeta kaerajaan oma Eestimaa sõpradele selgeks;
- Õpeta kaerajaan koos Eestimaa sõpradega ka oma välisriigis elavatele sõpradele selgeks;
- Kuuluta sellest kiiresti ERRS-ile (Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts) kõva häälega, tee pilt ja võta video;
- Levita infot: saada kiri viiele võimalikule kaerajaan sõbrale edasi koos kaerajaan muusika, tantsukirjelduse ja videoga, mis on kättesaadavad www.errs.ee.

Kui kaerajaan on tantsitud, palub ERRS sellest teavitada Kadri Valnerit (kadri@errs.ee) järgneva infoga: mitu inimest tantsis, millal, kus ning kuidas tantsiti; mitu ja mis rahvast inimest kaerajaan selgeks õppis; võimalusel lisada foto või video. Samuti hakkab ERRS pidama kaerajaanitajate edetabelit ning kronoloogiat, et jälgida tantsupalaviku levikut ning andes kangematele tantsulistele võimaluse end osavuse järgi võrrelda.

Eestlased on korduvalt näidanud oma suurt ühtekuuluvust ning vabatahtlik tegu oma kodumaa heaks on endiselt au sees. Alles paari aasta tagune vabatahtlikel põhinev

koristuskaampaania "Teeme Ära!" osutus niivõrd populaarseks, et suutsime panna ka naaberriike Eestist eeskujuga võtma. Seega on projekti eestvedajad kõhklematult kindlad, et eestlased saavad ka kaerajaan viimisega Euroopasse hõlpsasti hakkama. Kuigi tantsu levitamise eesmärk on esialgu siiski Euroopa põhsem, saame ka meie siinse Seattle'i eestlaskonnaga kaasa aidata kaerajaan levikule - ega küll küllale liiga ei tee!

Refereeritud Eesti Päevalehe artiklite põhjal.

Järelkaja 92. Eesti Vabariigi aastapäeva pidustustest

Merit Oviir

28. veebruaril toimus Seattle'i Läti Kirikus Eesti Vabariigi auks pühendatud 92. aastapäeva aktus. Traditsiooniliselt oli peosaali meeleolu loodud Eesti-teemaliste kaunistustega ning pidulised olid toonud endaga kaasa rohkelt magusaid suupisteid ühisele Rootsi lauale.

Aktuse avas Seattle'i Eesti Seltsi esinaine Kristi Urv-Wong, tervitades kõiki külalisi. Seejärel esines kõrvu paitava etteastega Seattle'i Eesti Koor, mida juhtis dirigent Andrew Schmidt. Koori juht on teinud lauljatega märkimisväärset tööd, nii et isegi minu amatöörlik kõrv suudab märgata järjest paremat kooskõla.

Peale alati suurepärase sõnavõttudega esineva härra Paul Raidna, oli Seattle'i eestlasi tulnud tervitama ka Washingtoni Ülikooli Balti Programmi juht härra Guntis Smidchens ning siinsete leedulaste esindajana härra Rimas Miksys. Samuti tervitasid pidulisi Seattle'i Soome ja Läti kogukondade esindajad.

Juba traditsiooniks saanud aukirjade väljaandmine ei jäänud ka sel aastal tegemata. Seattle'i Eesti Seltsi aukirja pälvis sel korral Thomas Napa oma märkimisväärse töö

eest Lääneranniku Eesti Päevade korraldajana möödunud augustis.

Seattle'i Eesti Seltsi segakoor. Foto: M. Rumberg

Samuti austati veterane, kelle auks süüdati küünal ning tavapärast südant puudutavaid luuletusi luges proua Helga Mihkelson. Öhtu peakõnelejaks oli Seattle'i Eesti rahvatantsurühma „Tuhandest Tuulest“ juht Caroli Herrick kes kõneles rahvatantsu traditsioonidest läbi aegade. Alati suurepäraselt vaheldust pakuvad Pille Mändla ning Hazem Abolrous'e tütred Angelina ja Isabella, kes taaskord oma ema eestvedamisel toreid laulu esitasid.

Angelina ja Isabella laulmas. Foto: M. Rumberg

Peo ametliku osa lõpetas meeleolukas rahvatantsijate etteaste, mis oma energia ja lustlike tantsudega peosaali kihama ja kaasa elama pani. Seejärel said peolised lasta hea maitsta erinevatel magusatel roogadel ning omavahelist suhtlemist jätkus veel mitmeks tunniks.

Aitäh kõikidele osalejatele ja organiseerijatele! Sellised üritused annavad võimaluse siinsetele eestlastele kokku tulemiseks ja võimaldavad end ühise pere ning rahvusena tunda.

Palju õnne sünnipäevaks Eesti!

Caroli Herricki kõne EV aastapäeva aktusel

Today we are celebrating the 92nd anniversary of Independent Estonia.

The road here has not always been easy which makes it even more special. As we know Estonia has not always been independent but we have managed to keep our spirits free.

As we celebrate our independence today I wanted to take some time to revisit with you one of our most celebrated traditions. Estonia has been recognized as having one of the deepest song and dance catalogues in the world. Song and dance are part of past, present and will be part of our future.

In the 19th century the rise of Estonian national awareness was accompanied by social changes which created a need for symbols that would help unify and strengthen the sense of self. An ideology took shape - a system of cultural symbols was interconnected to help build a cultural framework. One of these outcomes of that new movement was Song Festival. First Song Festival was held on 18-20 June 1869.

While dance festivals got started somewhat later, they also became very popular and are considered as one of the national symbols. The Estonian folk dance festivals are part of our cultural heritage and are performed to an audience instead for one's self. It is celebrated together with the song festival and described as unique cultural phenomena at UNESCO's representative list of cultural heritages.

Today, the folk dancing functions as cultural symbol, and signifies the national self-image and historic picture. Our dance festivals are the good example of it. It is the union of joy of dancers and the demonstration of movement and music in the same place. Also, the dance festivals are the result of common activity of masses and an expression of Estonian spirit. It represents imagined narratives of the past and present. This is where the inherited ritual quality of dance lies and where the inherited ideas are expressed. Despite the individuality of the dance and dancers it is still a cultural phenomenon with social dimensions - where the meanings and aesthetics change along with the changes in society.

The Estonian folk dance has been part of our culture as long as we can go back in history. First mentions about Estonian dancing are from 12th century Saxo Grammaticus - describing ritual dance of men before the battle. There has been other written data about Estonian folk dances and ritual games. Even the well known Balthasar Russow described the various forms of

entertainment of our ancestors, which did include dancing.

As the music has typically gone together with dancing, the Estonia folk dance is no exception. In the early 15th-16th century the most popular musical instrument for dances was bagpipe. Also, from 16th century we know that Estonians had many round dances in the weddings and a lot of leaping into the air. Which is the point I would like our Estonian folk dancers to pay attention to - you see, you do have to jump at the practice - I'm not making it up - it is part of our heritage. Although the dances have always had ritualistic significance to them, they have also been danced for pure fun. The best known occasion for dance is the mid-summer night - or St. John's Day. The fire is lit in the hope of cleansing the air and dispelling the evil spirits, to ensure the good health and abundance of cattle and grain. And of course the most important reason is to young folks to have some fun...So people dance around the fires and jump over the flame even till this day.

Over the years there have been many dances and it is in groups like our dance group, where we celebrate these dances and pass them on. Many of the dances we see today, we owe a great thanks to Anna Raudkats - who was the first person to collect and write down the dances in the beginning of the 20th century. She wrote the first book ever "Estonian Folk Dances" describing the dances and also the first description of the original dance "Tuljak". It is the first of the first ...."Tuljak" is the author dance, which means it was put together from many different dances gathered from around Estonia and shaped into one. Until today this dance is danced at the end of every bigger celebration and every dance group out there has learned it. It is like unwritten requirement for every dancer to learn it at some point.

The beginning of the 20th century can be considered the beginning of our contemporary dance festivals. It doesn't have as clear cut beginning as the song festivals but it more or less eased itself into the social scene and has never left. In 1920 people started to perform dances to audiences at village swing sites and weddings. It gained fast popularity. So, by 1925, the All-Estonian Youth Association performed in Sweden, where performing to the audience had been established much earlier. They gained tremendous experience which gave a push to the next step. A year after that event "an evening of local culture" was held, and that event is considered by some as an unofficial first dance festival - as 1332 dancers, singers and musicians participated. There were also 72 dancers from other countries like Lithuania, Sweden and Denmark. The program featured 13 dances - some of them we have performed here - "Tuljak", Ingliiska",

"Pulgatants", "Labajala Valss" etc.

It was put together by Leo Kalmet, Voldemar Ingermann and Anna Raudkats. They put together repertoire, conducted the classes and trained the dance teachers. They also put together descriptions of dances, photographed poses, and created educational films. That alone should be considered as a qualification for the first dance festival - because this is exactly what is done till this day every five years. This also led to an interesting requirement - the dancing became compulsory for musicians, which lead to one of the musician to become a very well known dance choreographer and author - Ullo Toomi.

The first official dance festival is considered to be the first Estonian Gymnastics and Sports Games in 1934, which was organized to compensate for not participating LA Olympic games. This was the first time that folk dance performance included the elements that we consider to be characteristics of the dance festivals: the folk dance groups came from all over Estonia, the dances were performed in national costumes, and the dance patterns were created on field. The dancers performed 3 dances "Tyska polka", "Labajala Valss" and of course "Tuljak". Last dance was met with an ecstatic response it had to be repeated again, which has become a sort of tradition of its own.

There have been 18 Dance Festivals since then and our own Seattle dance group have become part of this history by participating in 2009. All sixteen dancers were dancing in Estonia last summer. Everybody finally got the opportunity to enjoy the results of their hard work. Our group did so well, that they achieved the First Category as a dance group.

*Foldance group entering for the Independence Day Show.
Photo by Margus Rumberg*

Which, I would like to point out is not an easy to achieve. And the reason is that last year over 300 groups were left out because the competition was so fierce. Our dancers

worked really hard and they impressed even the teachers from Estonia, who complimented their readiness to learn and the eagerness of every individual to make the group better.

Every Dance Festival has its theme. Last year's theme was "To breathe as one" and was titled "The Sea". All the dances were related to the sea. I would like to quote Ülo Luht, the artistic director of the Dance Festival, who described it as follows: "We will create the story about the sea - both primal and contemporary. It will speak of life and love, coming and going, working and discovering the world, romance and storms, anticipation and hoping. It's a story about Happiness that we go looking for across the seas of the world and eventually find on our home shore."

As we all can relate to the sea one way or another - especially here in Seattle, where we are surrounded by water - that idea was especially close to our hearts. The year was also somewhat of a phenomenon because in the long history of the festival's both song and dance festivals were sold out days before. So, it was one of the most talked about and participated festivals of all time. And I'm proud to say it - we were part of it.

As we contemplate our Independence Day and celebrate the Estonian culture we should remember how fortunate we are to have such a rich culture that we can share here today, together.

I look forward to continuing our great dance traditions and invite you all to enjoy today some of the dances we performed at the Dance Festival.

Thank you for this opportunity to speak to you all today. Palju õnne sünnipäevaks Eesti!!!

Esimest korda Olümpial

Tiina Oviir

Olümpiamängudele mineku plaanid tegin ära juba poolteist aastat enne mängude algust. Esiteks, toimusid Vancouveri mängud praktiliselt minu tagaüles – Seattle'ist Vancouverisse saab ju paari tunniiga. Teiseks, olid need minu esimesed olümpiamängud ja olin tiivustatud võimalusest nii tähtsatel võistlustel

Eesti sportlastele kaasa elada. Kolmandaks, minu noorukesed õelapsed Kati ja Karel Tammjärv on Eesti murdmaakoondise tulevikulootused. Eelmisel suvel Eesti

suusakoondise peatreeneri Mati Alaveriga kohtudes lubas ta, et Kareli olümpiadebüüt saab olema 2014.a. Tänavune viies koht 15 km klassikas kuni 23. aastaste maailmameistrivõistlustel tagas Karelile olümpiakoondise pileti juba Vancouveri mängudele. Niisiis oli mul võimalus kaasa elada oma väga lähedasele pereliikmele.

Tiina Oviir ja Karel Tammjärv

Piletite ostmisel tegin oma õe soovitusel panuse päevale, mil naised suustatasid 10 km ja mehed 15 km vabatehnikas. Panus oli tehtud lootuses, et kui Kristina Šmigun-Vähi otsustab võistelda on lootust naiste medalile ja Torino mängude kogemusele toetudes oli Eestil lootust medalile ka meeste 15 km sõidus. Teiseks valikuks jäi suusasprint. Tänu lühikesele ja kiirele rajale on sprint väga vaatamänguline ja vahelduslik.

Pühapäeval hommikul asusime kolmekesi (Tom, Don ja mina) Whistleri poole teele. Sõit Vancouverini läks üllatuslikult kiiresti ja piiriületuspunkti võis samuti ilma järjekorrata läbi libiseda. Whistlerisse vooklev Sea-to Sky kiirtee oli praktiliselt tühi ja tundus, et maantee kuulub ainult meile. Ilm oli soe ja päikseline nagu ei olekski tegu talvise ajaga. Lumiste tippudega mägede kohal rippuv üksik hulkuv sademetepilv tekitas koostöös päiksekiirtega sinetava lahe kohale erkates värvides hiilgelsuure vikerkaare, mis lisas niigi kaunile maastikupildile emotsioone juurde.

Kareli palve oli, et sõidaksime kohe ka tema majutuskohast läbi. Eesti murdmaasuustajaid olid majutatud Brew Creek Lodge, mis jäi kogu olümpiamelust täiesti kõrvale. Oli vaikne pühapäeva pealelõuna ja päev enne naiste 10 km ja meeste 15 km vabatehnikasõite. Kui kolmekesi söögisaali sisenesime vaadati meid nagu tulnukaid, kes metsas on ära eksinud. Nagu selgus, külalisi siin eriti ei käinud ja olümpiakülast

kolitigi omaette selleks, et sportlased saaksid metsavaikuskeskes keskenduda.

Kareli käest olin juba kuulnud, et metsamajakeses oma võistlust oodata oli kaunis igav ja tema silmad särasid, kui ta teatas, et vähemalt on igas toas internet! Millised olid siis Kareli päevad olümpiastarti oodates? Kerge treening olümpiaradadel peale hommikusööki. Lõunasöök. Puhkus. Venitused ja massazh. Koosolek treeneriga. Öhtusöök. Kerge jooks enne magamaminekut. Ja muidugi said kõik vabal ajal telekatoas olümpiamängudest osa saada. Ka avamist jälgisid suusakoondise naised-mehed telekast, sest murdmaasuusatajatest ei käinud keegi Vancouveris avatseremonial. See oleks olnud liiga pikk ja kurnav õhtupoolik.

Olümpiasportlastega ei kohtu just iga päev. Kasutasime siis juhust ja küsisime Kareli käest nii ühte kui teist. Tom oli kuulnud, et Kristina Šmigun-Vähil oli mängudel kaasas 200 paari suuski! Naljaga pooleks uuris ta Karelilt, kas see on tõenäoline. Karel arvas, et võib küll tõi olla. Karelil oli kaasas 11 paari suuski. Kuidas küll on võimalik, et suudad enne võistlust valiku teha? Suusad jagunevad klassika ja vabastiili järgi, temperatuuri ja lumekvaliteedi järgi. Koondise määrdemeistritel on vaja kõigepealt valik teha suuskade osas ja seejärel õige määre valida. Korraga määritakse ära mitmeid suusapaare ja seejärel teevad suusatajad oma valikud. Kristina hooldemeeskonda kuulus 6 abilist. Ülejäänud koondisel oli 5 hooldemeest kümne suusataja peale.

Esmaspäeva hommikul suundusime varakult Whistleris asuva murdmaakeskuse juurde viivate busside juurde. Whistleri teedel liikus rohkelt inimesi oma maa lipuvärve ja sümbolite kandes. Nii läksime ka meie, sini-must-valge üle õlgade ja pisike lipuke käes. Meeleolu oli ülev ja sõbralik. Vastastikku hüüti tervitusi, sooviti edu ja õnnitleti lipukandjaid juba olemasolevate medalite puhul. Nagu selgus, pakkus lipuvärvide kandmine piisavalt ainet võõrastega kõneluste alustamiseks.

Staadionile jõudes nägin juba kaugelt sinimustvalgeid lippe tuules lehvimas ja nii oli kerge oma kaasmaalased üles leida. Kohal oli umbes paarkümmend eestlast nii kodu-Eestist kui ka üle USA ja Kanada. Olin juba enne veendunud, et kõige parem on kaasa elada staadionist kaugemal, kus lärmi on vähem. Läbi lume kahlates liikusime kõige kaugemasse punkti, kuhu pealtvaatajad olid lubatud. Siit võis näha sportlasi 4 korda mööda minemas, kaks korda mäest üles ja kaks korda mäest alla. Naiste 10 km sõidul oli ring 5 km ja pealelõunasel meeste 15 km sõidul 7.5 km. Hommikupoolikul hoidis meeli üleval Kristina Šmigun

-Vähi sõit. Kristina isa ja treener, Anatoli Šmigun oli just samas kohas kus meie, aga teiselpool piiret ja teatas Kristinale möödumise ajal ajavaheid. Fantastiline oli olla ainult paari meetri kaugusel sportlastest ja näha nende pingutusi ning neile kaasa elada. Karjusime ergutades oma hääled ära! Juba enne võistluse lõppu oli kuulda, et Kristina toob medali. Selle teadmisega ruttasime tagasi tribüünikohtadele. Üllatuseks sattusime kohakuti ka Eesti presidendipaariga, kes olid võistlust tribüünidelt koos Eesti Olüpiakomitee liikmete ja sponsoritega jälginud. Kätlesime nendega ja vahetasime õnnesoove Kristina hõbemedali puhul, mis jäigi Vancouveri mängudel eestlastele ainukeseks. Kristina medal on tõeline saavutus, arvestades seda, et ta jättis kaks suusahooaega vahele ja sünnitas tütre, kes nüüd emaga võistlustel kaasas oli.

Peale lõunat võtsime jälle positsioonid sisse oma sissetallatud rajalõigul, et Karel Tammjärvele ja Aivar Rehemaale kaasa elada. Rajale pidi minema ka Kaspar Kokk, aga tema hemoglobiinisisaldus ületas normi 0.01 ühiku võrra ja ta pidi kahjuks võistlustest loobuma. Olime ergutajate pundiga juba tuttavad ja ühiselt toetasime kõiki nimepidi, keda teadsime. Minu meeled olid elevil. Kas selline olekski maailmarahu? Kuigi iga maa oli väljas "oma" medalite eest, olid inimesed õnnelikud kõikide võitude üle ja elasid sportlaste pingutustele kaasa vaatamata nende rahvuslikule kuulumisele. Need sportlased pakkusid ju meile fantastilise vaatemängu!

Osa Eesti ergutusmeeskonnast Vancouver 2010

Kui Karel jõuliste tõiuga üle finisjoone sõitis, liikusin ka piirete taga finishipaigale lähemale. Soov teda esimese olümpiasõidu puhul õnnitleda oli suur. Nägin koondise treenerit Mati Alaveri ja palusin tal Karelile edasi ütelda, et ootan teda aia taga. Alaver tuli minu juurde ja ütles mulle tõsise näoga, et ma Kareliga ei pahandaks. Ta lisas, et Karel tegi enda kohta väga hea

sõidu. Lõpuks tuli ka Karel. Minu jaoks nägi ta kuidagi vägagi puhanud välja. Tema oma sõiduga rahule ei jäänud. Ta leidis, et tal puudus säde. Peamiseks põhjuseks pidas seda, et ta ei olnud küllalt kindel selles, mida ta neil võistlustelt ootas. Puudus eesmärk ja teadmine millise taktika ta peaks valima sõites maailma vägevaimatega. Olen kindel, et selles osas oli see sõidukogemus tema jaoks väga väärtuslik ja tal on järgmistel olümpiamängudel siht selge.

Võistluspäeva lõpetasime Eesti Olümpiakomitee poolt korraldatud medalipeol hotelli baaris, kus oli kohal ka Eesti president Ilves abikaasaga. Kui Kristina ruumi astus laulsime kõik koos Kalle Kusta viisil: "Kristina võitis hõbemedali..." Kristina tänas oma peret ja meeskonda ja Eesti rahvast ning lisas, et medalit ei oleks tema üksinda suutnud võita. Medal kuulub Eesti rahvale. Selline tunne jäi ka mulle, kui me Whistleris lipuvärve kandes ringi kõndisime. Mõõdujad õnnitelsid meid korduvalt Kristina medali puhul.

Meil oli ka kaks võistlustevaba päeva, kui saime ise suusamäge proovida. Kui Whistleri tänavatel oli rahvast nagu murdu nii päeval, kui ka hilistel õhtu- ja öötundidel, siis suusamäel oli väga rahulik ja tõstukite taga oodata ei tulnud.

Sprindivõistlustel eesti sportlased finaali ei pääsenud, aga võistlus oli elamuslik vaatamata sellele. Finaali jõudnute vahel käib võitlus medali pärast. Selleks, et finaali jõuda peab sprinter raja läbima kolm korda: kvalifikatsioonisõit, veerandfinaal ja poolfinaal. Iga etapp kaotab kehvemini sõitnud suusatajad. Pronksmedalile tulnud sloovenlanna Pjetra Majdic kukkus soojendussõidu ajal sügavasse kraavi ja murdis mitu ribi ning kahjustas kopsukelmet. Kiire ultsheliuuring enne võistlust ei tuvastanud Pjetral ribide murdu ja naine oli veendunud, et tema võistlusi ära ei jäta. Peale igat edukat etappi viidi Pjetra telki, kus talle valuvaigistavaid süste tehti. Kõik, kes raja ääres olid elasid kaasa Pjetrale kui ta valust grimassi tõmbunud näoga sõit sõidu järel uuesti rajale tuli. Alles siis kui ta oli end pronksile sõitnud, kaotas ta teadvuse ja kukkus kokku. Haiglas selgus, et ta oli kukkudes murdnud 6 ribi ja tal oli ka auk kopsukelmes. Pjetra suusatamine oli näide sellest, et inimtahte jõud on piiramatu. Kui midagi ikka väga tahta, siis on see ka võimalik, aga vahel tuleb selle nimel läbi klaasikildude roomata.

Olümpiamängudelt sain palju häid emotsioone ja energiat. Pelgalt ajakirjanduse vahendusel oleks asi palju kurvem olnud. Tagasi tulles sirvisin läbi ajalehed ja leidsin, et olümpiamängude kohta oli nii palju negatiivset infot leitud. Mul on hea meel, et sain enda olümpiamängude emotsioonid valida oma kogemustele tuginedes.

Elu tippportlasena/Olümpiamängud sportlase pilgu läbi

Merit Oviir

Karel Tammjärv

Eesti Olümpiakoondis Vancouveris koosnes teadupoolest kolmekümnest sportlasest. Üks noorimaid oli Karel Tammjärv, kellele Vancouveris peetud võistlused olid esimeseks kogemuseks olümpiamängudel. Noor spordimees oli lahkesti nõus vastama minu uudishimulikele küsimustele.

Millal said esimest korda suusad alla ja millal oli selge, et tiptasemel hakkad suusatamisega tegelema?

Esimese suusasõidu tegin vanemate ütluste järgi juba 3-4 aastast. Ema ja vanaema olid ise noorena suusatanud, isapoolses suguvõsas suusahunte ei leidunud. Tartu Suusaklubisse trenni pandi mind ajalehekuulutuse peale teises klassis. Esimestel aastatel olid treeningud mängulised, ei paistnud treenerile silma erilise andega. Ka veidi vanemana oli trennis käimise juures olulisemaks sõpradega koos olemine. 9. klassi lõpuni laulsin Tartu Poistekooris, mille tõttu suusatamine veidi kannatas. Keskkooli astudes jätsin laulmise sinnapaika ja saabus kiire edu esimeste medalite näol. Pääsesin ka endavanuste Eesti koondisesse. Siiski, keskkooli lõpuni oli õppimine selgelt olulisem kui suusatamine. Tartu Ülikooli astudes muutsin prioriteete ja alates sellest hetkest pean suusatamist enda „peerialaks“, matemaatika on kõrvaleriala. See oli hetk, mil pidasin end tippportlaseks. Võimalik, et tulevikus vastaks sellele küsimusele teisiti – põhikooli noored peavad end juba väga täiskasvanud inimesteks, tagantjärele naeravad enese üle.

Milline näeb välja sinu tüüpiline päev - milliste toimingutega algab ja millega lõpeb?

Päeva algus on paljudel suusatajatel täpselt samasugune. Esimese asjana võetakse hommikused pulsinäidud. Esmalt lamades, käsi südamel ja sekunditega kell või stopper teises käes, võetakse lamades pulss. Seejärel tõusen püsti ja kordan sama seistes. Protseduuri korratakse täpselt samamoodi igal hommikul aastast aastasse. Pulsside muutumine annab märku organismi seisundist. Edasine ei

erine palju tavalisest. Pesen ja söön - minu hommikusöök on 90% juhtudest kaerahelbepuder. Tõsisemal treeningperioodil – suvel, sügisel ja talve alguses – on päevas harilikult 2 treeningut, sekka mõned puhkepäevad (kord nädalas, laagrite vahel puhkame rohkem). Päev lõpeb magama minekuga, mingeid protseduure ei ole.

Kuidas iseloomustad meeleolu mis valitses Vancouveri Olümpiamängude nõ telgitaguses maailmas ?

Kui kirjeldada Eesti meeskonna olmet olümpial, siis oli see üsna vaoshoitud. Eestlased elasid vaikselt metsatukas. Kuna võistkond (kui Kristina hõbemedal välja jätta, aga ainuüksi selle medali särasse kõik ei mahu) midagi erilist ei saavutanud, eelmiste olümpiatega võrreldes astus pigem sammu tagasi, siis polnud see ka üllatav.

Mul õnnestus paaril korral ka Whistleri sportlaskülas käia ning seal oli melu veidi rohkem. Suures söögitelgis käis kõva jutusumin.

Üldiselt on raske vastata sellisele küsimusele, sest olümpiat kajastanud meediale jäi väga vähe „telgitaguseks“. Ning tihtipeale teadis meedia rohkem kui mina.

Mitu paari suuski ühel tippsuusatajal endaga olümpial kaasas on?

Eespool julgesin end tituleerida tippsportlaseks, samuti ei julge keegi kahelda, et Kristina Smigun-Vägi on tippsportlane. Minul oli olümpial kaasas kogu suusapark – 11 paari – Kristina, või täpsemalt tema hooldetiim, teeb valiku isegi rohkem kui saja paari hulgast.

Kui suur meeskond on abiks võistlema tulnud sportlastele olümpial?

Siingi on käärid üsna suured. Sõltuvalt meeskondade suurusest ja võimalustest. Kristina hõbemedali taga seisis 6 määrdemeest, ülejäänud koondise suusad valmistasid ette 5 meest. Tõe huvides on siiski paslik märkida, et üks Kristina määrdemeestest on ka tema massöör, Kristjan Vähi lisaks suuskade ettevalmistamisele ka abikaasa ja mänedžer. Ka meestel oli kaasas 2 massööri ning koondise arst.

Kas Vancouveri Olümpiamängudel saadud kogemus (oli see ju sinu esimene olümpiamängude kogemus) oli erinev muudel võistlustel saadud kogemustest? Mil moel?

Uusi kogemusi sain palju. Kuna olümpia kestab koos eelneva aklimatiseerumise ja radadega tutvumisega tervelt 3 nädalat, siis selle ajaga jõuab tekkida väsimus.

Kuigi Whistleris enam väga trenni ei tehtud, väsitaski

Karel Tammjärv võistlushoos

Fotod: <http://www.vancouver.eok.ee/> ja <http://err.ee/om/>

tegevusetus ja võistluste ootamine.

Uudne oli üsna tihe suhtlemine ajakirjanikega. Meedia huvi sportlaste tegemiste kohta olümpial on kõrgendatud. Õppisin mida tähendab lubaduste andmine enne starti, kiiresti analüüsima oma võistlust, sest ajakirjanikud ootavad sportlaselt kommentaari kõigest mõni minut pärast finišeerimist.

Kindlasti ei saa märkimata jätta tavalisest suuremat rahvahulka staadionil ja miljoneid televaatajaid. Sellise publiku ees pole varem võistelnud. Ka eestlasi oli raja ääres rõõmustavalt palju.

Kas leidsid Vancouveri OM-il võisteldes ka toetust kaasa elama tulnud Eesti suusatajate fännidest? Oli toetust raja ääres piisavalt?

Leidsin toetust! Tädi poeg ütles enne starti, et ta jookseb raja ääres, ning mina ei tohi maha jääda. Nii oligi, et pidin sellel lõigul rohkem pingutama. Olen talle selle eest tänulik.

Üldiselt, kui võistlused toimuvad teisel pool maakera, on igasugune arusaadavas keeles karjutud sõna väga heaks motivaatoriks. Olümpiaradadelt jäävad meelde soomlaste hõigatud „Hyvä Viro!“, tugeva vene aktsendiga „Go Estonia“ ja isegi lätlase poolt skandeeritud „Eesti! Eesti!“ Selle lätlase leidsin ma teatesõidu päeval raja äärest üles. Ütles, et on suur Eesti fänn. Kas pole mitte tore!

Ajalehest võib lugeda kriitikanooli sportlaste kohta, kes ei esinenud oma parimatele tulemustele ja võimetele vastavalt möödunud olümpiamängudel ning koguni sildistasid mõned kommentaatorid neid turistideks olümpial. Kuidas kommenteerid? Kas sportlasel kes on sõitnud olümpiale võistlema on üldse vaba aega peale treeningute ja muude kohustuste tutvuda kohaliku elu-oluga võistluspaigas?

Alustades küsimuse viimase osaga: on küll. Olümpiale minnakse varakult enne starte ja hea logistika puhul on võimalik juba enne starte ringi käia. Enamasti jääb rohkem aega pärast võistlusi, siis ei ole vaja enam ka treenida ja ostetakse kodustele meeneid, tutvutakse olümpialinnaga.

Olümpialasi turistideks ma ei nimetaks. Faktid on sellised, et olümpial kannab kogu kulud alates korraldava linna lennujaama saabumisest korraldaja. Seega maksab olümpialähetus rahvuslikule olümpiakomiteele vaid lennupiletid. Teine oluline argument on, et mida rohkem on võistkonnas sportlasi, seda enam saab kaasa võtta ka abilisi: määrdemehi, treenereid, massööre, arste.

Mis on sinu edasised sihid tulevikuks? Kas on konkreetseid eesmärke?

Järgmise hooaja peaesmärk on U23 maailmameistrivõistlused, mis toimuvad Eesti talvepealinnas Otepääl. Sel aastal pääsesin olümpiakoondisesse samal võistlusel saavutatud 5. kohaga. Järgmisel aastal on soov sõita esikümnesse, eriti hea õnnestumise korral võita medal.

Pikas perspektiivis loodan, et olen igal aastal tugevam kui eelmisel ja ei peaks vigastuste tõttu sammu tagasi tegema.

Lõpetuseks veel: mida sa sööd, et sa nii hästi suusatad?

Hommikuti kaerahelbeputru! Kui saaks, siis iga päev vanaema tehtut. Vanaema söök on parim!

Helina lood

Ove Roos

Lookesi ühe muusikaõpetaja elust ja olust, tema seiklustest Eestimaal ja mujal jutustab autor järrejutudena. Autor on koondanud tegelasse mitme meie seas elava inimese elud nii Eesti- kui ka välismaal. Kui keegi end ära tunneb, siis see on puhas juhuste kokkusattumus ja loodetavasti rõõmu pakkuv elamus.

Põrsa Pojad

Kõrge kontsaga peen saabas vajus sügavasse lumme, nii sügavale, et lumi tuli üle põlve ja kena suveöö tooni õhtukleit, mis rebasekraega talvemantli alt välja ulatus,

lohises lume peal. Järgmine samm oli õnneks juba natuke parem. Maapind lume all hakkas kergelt tõusma. Kaks peenelt riidetud daami lohistasid endi vahel vana tsinkplekkvanni ja vannis oli paar ruigavat põrsast. Põrsad muidugi olid kartulikotti topitud, nii ei saanud nad ära joosta. Daamid muudkui sikutasid ja tirisid. Veel oli üle pisikese põllu veidi maad taluni, kuhu need põrsad tuli vedada. Naistel oli kiire ja nad olid otsustanud üle põllu lõigata. Kuid nad polnud arvestanud põllu konaruste ja sügava lumega. Nüüd nad siis sumpasid lumes ja siunasid seda ettevõtmist ja vahemaad. Eks põrsadki said oma osa kärkimisest. Üks daamidest on muusikaõpetaja Helina ja teine tema sõbranna Anneli.

Helina sattus sellesse ettevõtmisse tänu Annelile, kes palus abi autoga põrsad oma ema juurde tallu toimetada. Kuid kuna samal õhtul oli ka laulukoori kontsert, siis tuli seda teha vahetult enne kontserti. Talu jäi teepeale ja eraldi selleks aega polnud. Seega Helina otsustas, et kui on ennast korda seadnud õhtuks siis sõidab Anneli poole ja võtab ta peale. Kuigi ta ise ei aimanud, mida see kõik endast kujutab. Helina arvas, et Anneli tuleb põrsastega peale nagu koertega, siis sõidab ta Anneli ema juurde, Anneli annab seal põrsad üle ja nad sõidavad ilusasti edasi. No arva ära, kes sai suure üllatuse osaliseks! Kõigepealt kui Helina jõudis Anneli juurde, palus Anneli Helina abi, et põrsad kotti saada. Sa püha müristus kuidas Helina kukkus õiendama, et mis Anneli ikka endast mõtleb õige! Tema peab nüüd hakkama oma ilusa tualeti ja soenguga mingeid põrsaid taga ajama. Kuna aga käredest iseloomust hoolimata oli Helinal abivalmis süda, siis tuli ta autost välja ja astus reipal sammul oma kõrgete kontsadega ja hõberebasekraega mantlis Anneli suunas, kes seisis lauda uksele seljaga lauda poole.

Tema jalge ees oli vann ja vannis tühi kartulikott.

Jõudes Anneli manu, uuris Helina, et mismoodi siis

Järgneb lk.12

Palju Õnne!

Märtsis

Ene-Liis Arrowsmith

Aino Mägi

Kait Kalev

Urmas Pajuste

Merit Oviir

Maimu Reinla

Aprillis

Annemarie Sumeri

Lehta Kuljus

Leo Kosenkranius

Kaljo Konsa

Jüri Peet

Heldur Põdersoo

Paul Raidna

Ove Roos

Tiiu Rumberg

Tiina-Liis Tugi

Kristi Urv Wong

Aino Mägi

Merike Muld

Angela Kask

Lääneranniku Eesti Päevad 2009 DVD Plaadid

West Coast Estonian Days 2009 DVDs

4 DVD karpi - 4 DVD boxes

1.		Lauu- ja Tantsupidu (2 plaati) Song and Dance Festival (2 DVDs)	\$15.-
2.		KAV Kontsert ja Ball (2 plaati) KAV Concert and Ball (2 DVDs)	\$15.-
3.		Avatseremoonia ja Jumalateenistus Opening Ceremony and Church Service (2 plaati - 2 DVDs)	\$15.-
4.		Rahvapidu Kiana Lodge'is Folk Picnic Kiana Lodge	\$10.-
Kõik neli komplekti ostes soodushind Discount price for all four sets			\$50.-

Saadaval ka LEP 1995, 2003, 2005 and 2007 DVDs (also available).
Hind sisaldab saatmise kulud USA piires. Tellimiseks saatke tshekk aadressil:
Price includes shipping within US. To order send a check or money order to
Kalev Sepp, 8330 SW Apple Way L-201, Portland, OR 97225.
e-mail: kalevs@comcast.net
Seattle'is võite plaate osta Tiina Oviir'i ja Vancouveris Anne Tork'i käest.

Toimetaja laualt

Täname kõiki tagasiside eest! Ilma Teie arvamuste ja kaastöötajate abita on raske lehte huvitavamaks muuta, seetõttu ootame teie osavõttu ja ettepanekuid suure heameelega. Paljud teist arvasid, et oleks parem, kui sünnipäevalaste nimede juures oleks ara märgitud ka kuupäev, kahjuks peame aga tunnistama, et hetkel meil nii põhjalikku informatsiooni ei ole ja seega jätkame vaid tervitustega kuude kaupa.

Kuuldavasti on lähitulevikus oodata **pastlategemise talgud**. Täpne kuupäev on hetkel lahtine, kelle asja vastu huvi on, palun võtke kontakti Kristi Urv-Wongiga (kurvwong@regence.com).

Kena kevadet!

SET'i meeskond:

Merit Oviir, Margus Rumberg ja Pille Mändla

ÜRITUSTE KALENDER MÄRTS - MAI 2010

Kuupäev Date	Aeg Time	Üritus Event	Koht Venue
Iga kuu teisel pühapäeval	1:00PM	EELK Jumalateenistus / Church Worship Service	EELK Seattle'i Kogudus 11710 3-rd Ave NE Seattle
Igal pühapäeval	3-5PM	Segakoori proovid	Seattle'i Rootsi Maja 1920 Dexter Ave. N. Seattle
Igal pühapäeval	5-7 PM	Rahvatantsu Ansambli Tuhandest Tuulest proovid	Seattle'i Rootsi Maja 1920 Dexter Ave. N. Seattle
11. aprillil	2:30 PM	EELK koguduse aasta üldkoosolek , kõik kiriku liikmed on teretunud Üritus algab pärast jumalateenistust ja kaasa palutakse tuua kohvikõrvast.	Seattle'i Läti Maja alumine saal. 11710 3-rd Ave NE Seattle
9.mail	1:00 PM 2:30PM	Jumalateenistus / Church Worship Service Jumalateenistusele järgneb EMADEPÄEVA TÄHISTAMINE MOTHERS' DAY CELEBRATION Palume kõiki osa võtta Pühapäeval 9.mail, 2010, mis algab jumalateenistusega kell 1 p.l. Sellele järgneb koosviibimine Läti Maja peosaalis. Kavas esinevad meie rahvatantsu ansambel ja SES segakoor. KOHVIKÕRVAST palume kaasa tuua.	Seattle'i Läti Maja EELK Seattle'i Kogudus 11710 3-rd Ave NE Seattle
28-31. mail		Seattle Folklife Festival Seattle Estonian Folk Dance Group will perform.	Seattle Center 305 Harrison St Seattle

nüüd need põrsad kotti aetakse ja Anneli hakkas seletama. Plaan seisnes selles, et üks võtab koti ja hoiab selle suu lahti, teine ajab vitsaga põrsad kotti ja ongi kõik. Põrsad aga peavad kotis olema, et nad minema ei pühiks kui sulust väljas on. Aga kotiga on neid hea vannu panna ja siis vanniga autosse. Pärast taas vanniga autost välja. Täitsa tipptopp plaan Helina meelest. Helina otsustas vitsa kasuks ja plaanis vitsaga põrsad kotti ajada. Tema lootis, et sedasi on tal kergem osa ja vähem riski mustaks saada. Mõeldud-tehtud ja nõnda nad sisenesid lauta ühel vits käes ja teisel kott. Sea sulg oli kohe ukse kõrval paremal pool ja põrsaid oli kaks. Anneli pistis koti sulgu ja oli valmis põrsaid vastu võtma. Helinal aga tuli astuda paar sammu, et kõrval küljest upitades siis põrsad kotti ajada vitsaga. Laudas õnneks muid loomi polnud. Lauda põrand aga oli jäine ja libe. Helina tegi torisedes sammu ja teise ning hakkas pöörama sulu kõrvale, kui äkki oli ta kadunud... Anneli hakkas ehmatuses kokutades hüüdma, et mis nüüd siis juhtus. Sulu serva tagant aga hakkas kostma vaikset pobinat ja mõned oiged mis järjest valjemaks muutusid kuni ka meie muusikaõpetaja pea tõusis sulu serva kohale. Ta hoidis parema käega sulu servast kinni ja teise käega silitas oma tuharat ja kintsu. Nimelt oli täpselt sulu nurgas aste allapoole mis talvel oli muutunud toredaks jääks ja kohe, kui ta oma kontsa sinna toetas, libises tema jalg alt ja ta langes kogu oma tualeti ja soenguga oma peene tuhara peale, mis omakorda astmest alla libises ja sedasi tema selili tõmbas. Kogu seda üllatavat manöövrit saatis tume mats ja hele kiljatus. Samuti põrsaste valju ruigamine, sest arvata võib, et see kogu sagimine tegi neile suurt elevust. Anneli kokutamise peale, mis Helinat vihastas, käratas ta, et mis laut see sihuke on kus inimesed ei saa isegi korralikult sigu kotti ajama minna ja peavad ennem põrandaga tutvust tegema ja seda veel ilusate rõivastega! Nüüd on kindlasti tema riided mustad ja sinikad üle kere...

Lugu jätkub järgmises numbris...

Seattle Estonian Teated is provided free to members of Seattle Estonian Society and/or Seattle Estonian Ev. Luth. Church members. Subscription fee for others is \$15 per year.

SEATTLE EESTLASTE TEATED

c/o Merit Oviir

23129 84th Ave W

Edmonds, WA 98026